

Аннотация

В статье проанализированы способы и практические методы, используемые строителями для демонстрации проектных решений в архитектурной деятельности древнерусского периода.

Ключевые слова: архитектура, Русь, проектные решения, описания, чертежи, модели.

Annotation

The paper analyzed the methods and practices used by builders to showcase design solutions in architectural activities in period of ancient Rus'.

Keywords: architecture, Rus', design solutions, descriptions, drawings, models.

УДК 72.01.725.54.57

О. А. Чала

архітектор КНУБіА

БЕЗБАР'ЄРНЕ АРХІТЕКТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ. СИСТЕМИ ОРІЄНТАЦІЇ ТА ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ

Анотація: в статті розглянуто питання існуючих бар'єрів, їх приклади, а також приклади вирішення цієї проблеми. Розглянуто структуру системи орієнтації та отримання інформації для людей з обмеженими фізичними можливостями. Наведено приклади основних вимог до інформаційних елементів, а також приклади самих елементів.

Ключові слова: безбар'єрне середовище, міське середовище, рекреаційні зони, системи орієнтації.

Актуальний стан питання. Проектування та будування без бар'єрів - є надскладним завданням, що стоїть перед усіма містами. Більшою чи меншою мірою це стосується всіх аспектів дизайну міського середовища. Це не лише вулиці та бордюри, не лише громадські будинки з їх прилежною територією, але й повністю весь громадський простір, з величезним різноманіттям функціональних зон, що потребують підходу для прийняття всіх без винятку громадян.[1]

Багато ідей у дизайні середовища вже успішно втілено в країнах Європи. Нові парки, наприклад, пропонують різноманіття можливостей для відпочинку та релаксації та заохочують всіх людей до спілкування. Це місця, де збираються різні люди для спілкування та відпочинку, не важливо як вони туди дістались: на скейтборді, велосипеді чи інвалідному візку, з допомогою чи самотійно. Саме в таких місцях можуть з'явитися окремі проблеми, які спричиняються ігноруванням принципів загального безбар'єрного доступу на етапі

проектування. Участь деяких груп людей взагалі може бути виключена з цих просторів.

Актуальність досліджень:

В нашій країні дизайн безбар'єрного архітектурного середовища є проблемою не тільки технічною та фінансовою, але й нажаль ментальною. Культура і моральність українців, на великий жаль, знаходиться на дуже низькому рівні. Технічні вирішення проблеми безбар'єрного середовища відображаються в багатьох наукових працях архітекторів вже багато років, але використовуються ці праці дуже рідко та частіше не по совісті, а для створення ілюзії виконання будівельних норм. Тому на ряду з розробками та інноваціями в цій галузі з боку архітекторів необхідно проводити загальнонаціональні акції, семінари та інші заходи, які б впливали на культурне вдосконалення ментальності людей, та покращували б громадську свідомість. Активне вирішення проблеми розпочалось з приходом до України загальнонаціональної події: проведення "Євро 2012". З цього приводу було проведено ряд семінарів та конкурсів, а саме: всеукраїнський конкурс "Заклад без бар'єрів", конкурс "Місто для всіх", конкурс "Футбольний праздник для всех" тощо. В рамках цих та подібних конкурсів було розглянуто актуальні проблеми пов'язані з загальною доступністю рекреаційних зон. Питання набуло найвищої актуальності та зараз йому вже приділяється набагато більше уваги.

Загальні питання. Розглянемо більш детально питання існуючих бар'єрів, а саме: де вони існують, як проявляються. Бар'єри – це щось, що перешкоджає людині з обмеженими можливостями повною мірою брати участь у житті суспільства. Наведемо приклади типових бар'єрів:

- бордюри на переходах, які є дуже високими, чи змонтовані не належним чином;
- нестача паркомісць для інвалідів, чи неналежно виконані місця (нестача місця, незручне розташування, недостатня кількість таких місць, тощо);
- нестача фактурних чи текстурних контрастів на сходах, входах у приміщення, перед пандусами та переходами через проїжджу частину;
- нестача аудіосигналів на основних переходах;
- заплутані сигнали, що не дають можливість вірно розуміти важливу інформацію;
- фізичні бар'єри, спричинені розташуванням комерційного матеріалу: рекламний матеріал, не зручно розташовані зони торгівлі, та інш.;
- неадекватне освітлення інформаційного матеріалу, незручний шрифт.[2],[7]

Системи орієнтації та отримання інформації. Візуальні системи орієнтації в рамках дизайну, повинні бути зручними, гнучкими, максимально

охоплюючими, легкими для користування за розуміння. Важлива інформація повинна швидко розумітися, навіть для іноземців. Точна та швидка допомога в отриманні інформації необхідна:

- у складному та комплексному оточуючому середовищі;
- при індикації розташування будь-яких бар'єрів, які неможливо уникнути;
- при маркуванні маршрутів, зупинок транспорту, громадських закладів;
- люди з обмеженим зоровими можливостями мають отримувати інформацію у зручному для них форматі.

Структурні вимоги[2]

- зручний доступ, відсутність сходів чи підйомів.
- тактильні стельові елементи (якщо це окремо розташований елемент).
- зручний простір для використання, вільний доступ до всіх елементів для всіх бажаючих.
- контрастний дизайн, в плані зрозумілої та видимої форми, кольору та освітлення.

Нажаль, в Україні ще не розроблені конкретні структурні вимоги для таких інформативних елементів. Але, наприклад, в Німеччині, за будівельними нормами, що регламентує документ: DIN 18024 Part1 (цей документ є аналогічним до нашого документа ДБН), інформативні елементи повинні бути:

- розташовані повністю на дорозі(до землі);
- максимальний підйом над рівнем землі 0,10 м;
- повинні бути окреслені тактильною стрічкою, 3 см заввишки [5].

Візуальні вимоги[4]

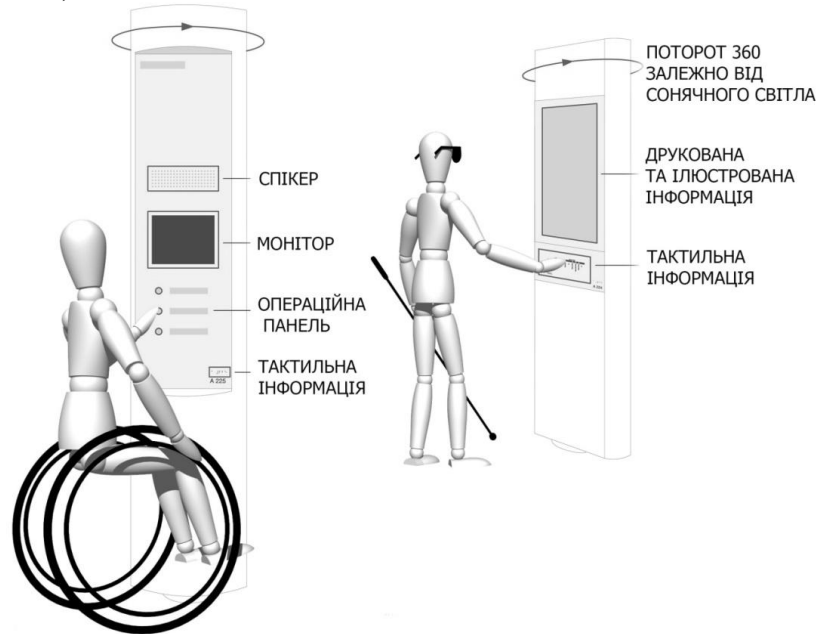
- видимі з дальньої дистанції (достатньо високі, по можливості оздоблені освітлюючими елементами).
- функціонально вірно розташовані (повинні упізнаватись).
- інформація повинна бути у замкнутому ланцюгу з знаками.
- контент повинен зводитись до необхідного мінімуму.
- зручна для розуміння інформація.
- достовірність та актуальність інформації повинні регулярно перевірятись
- зрозумілі стандартні символи, піктограми.
- безблікове освітлення

розташування екрану на рівні людського ока(від 1,20 до 1,60).

- відсутність падаючої тіні в сонячний день – це може бути досягнуто вибором вірних матеріалів та поверхонь.
- інформаційні блоки не повинні протирічити один одному, це може спричинити плутанину, незрозумілість та дезорієнтацію.

Дуже важливим є те, щоб перед випусканням на виробництво, всі елементи повинні проходити тестування на цільовій аудиторії.

Наведемо приклад таких інформативних боксів (Бернауер Штрассе, Берлін, Німеччина)[7].

Література

1. Handbuch. Barrierefreie Verkehrsraumgestaltung; Socialverband VDK/ Deutschland 2010.
2. Berlin Design for all. Public outdoor space., Elen Muller, Ingeborg Stude, Deutschland, Berlin/2011.
4. Barrier-Free Traffic Facilities. A Planning Manual For Architects and Engineers Ackermann, Dusseldorf 1997.
5. DIN 18024+DIN 18025., Planungs- und Anwendungshilfe/ Berlin 2008.
6. <http://www.imove-kl.de>
7. www.stadtentwicklung.de

Анотація

В статті розглянуто питання існуючих бар'єрів, їх приклади, а також приклади вирішення цієї проблеми. Розглянуто структуру системи орієнтації та отримання інформації для людей з обмеженими фізичними можливостями. Наведено приклади основних вимог до інформаційних елементів, а також приклади самих елементів.

Ключові слова: безбар'єрне середовище, міське середовище, рекреаційні зони, системи орієнтації.

Annotation

There were reviewed issues of existing barriers, their examples, and examples of solving such problems. The article deals with orientation and getting information system structure for physically disabled people. There are examples of basic design principles of information elements, and examples of information elements. **Key words:** borderless architectural space, urban space, recreation areas, orientation systems.